

Landskapsanalyse m/konsekvens

RAPPORT TILHØRENDE REGULERINGSPLAN
FOR TØRSETMARKA VEST

MAY ANDREASSEN

Innhold

Oppdragsgiver	2
Sammendrag	2
Innledning.....	3
Generelt om landskap	3
Krav og retningslinjer.....	3
Metode	3
Overordnede landskapsstruktur	4
Beskrivelse av analyseområdets.....	4
Kulturlandskap	5
Inngrepsfri natur.....	6
Terrengform/topografi.....	6
Geologi.....	8
Vassdrag.....	8
Vegetasjon	10
Bruk av areal/eksisterende bebyggelse	11
Vurdering.....	12
Verdisetting.....	12
Samlet verdi.....	12
Påvirkning	13
Hyttebebyggelsen i området	13
Synlighet	14
Virkning av utbygging.	18
Samlet påvirkning	18
Konsekvensgrad.....	19
Tiltak	19
Referanseliste	20

Oppdragsgiver

Planen omfatter følgende hoved eiendommer	
68/4	Bjørnar Moe
68/3	Marvin Røen
Oppdragsgiver/kontaktperson	
Bjørnar Moe	bjrnarmoen@gmail.com telf:95 20 90 85
Plankonsulent, On-arkitekter og ingeniører	
Christian Bonvik	christian@on-as.no telf: 96 00 33 58
May I Andreassen	may@on-as.no telf:93 46 73 58

Sammendrag

Landskapsanalysen har tatt for seg planområde og influensområde. Det er ikke delt opp i delområder. Vurderingen av dagens landskap er tatt ut ifra dagens situasjon, og er i hovedsak basert fra befarings- og kunnskap fra tilgjengelige kilder.

Faktorer som er viktig i dette område er kulturlandskapet og den småskala utbyggingen. Påvirkningen av utbyggingen kan oppleves som en forringing av landskapet, da det blir tettere og flere enheter. Men analysen viser at synligheten og nær/fjernvirkning av de nye tiltakene ikke blir av vesentlig grad.

Planen har videre lagt til rette for en rekke fellestiltak/sosiale møteplasser, noe som er positivt for tilhørigheten. Analysen viser også at landskapet ikke har særegne trekk av betydning.

Analysen viser at planområdet og influensområdet samlet sett har den samme verdien, middels verdi. Det velges derfor å se kun på påvirkningen planforslaget har på landskapet innenfor planavgrensningen. Påvirkningen av en ny plan tilsier noe forringet.

Samlet konsekvens for landskapet, vil da bli satt til: noe konsekvens.

Det bør legges inn tiltak i form av bestemmelser som sikrer en skånsom utbygging, med små enheter. Videre bør bestemmelsene legge til rette for bevaring av kulturmiljøet.

Innledning

Landskapsanalysen i denne rapporten er en del av plandokumentet som er forlaget i forbindelse med utvidelse av reguleringsplan Tørsetmarka

Hovedformålet med planen er en utvidelse og fortetning av hytter med tilhørende infrastruktur. Det er i tillegg lagt inn tiltak for å fremme friluftslivet. Dette er eksempelvis skitraseer, turveier og sosiale samlingsplasser som skileikebakke og områder for gapahuk og leirplasser.

Landskapsanalysens temaer og omfang er valgt ut med tanke på aktuelle problemstillinger for området og planforslaget. Analysen skal bidra til å synliggjøre hvilke kvaliteter landskapet i analyseområdet har og vise hvordan planforslaget forholder seg til disse og hvilken påvirkning en realisering av planforslaget vil kunne gi.

Generelt om landskap

Landskap bidrar til å gi steder og landsdeler sitt særpreg og er derfor viktig for folks trivsel. Landskapet er i grunnen slik folk oppfatter det, hvis særpreg er et resultat av påvirkningen fra og samspillet mellom naturlige og/eller menneskelige faktorer.

Landskapet er dynamisk, både rent konkret ved at landskapet endres fysisk, men også mentalt, ved at oppfatningen av landskapet og dets betydning for oss, endrer seg. Endringsprosesser er en viktig del av begrepsforståelsen, både historisk og i dagens virkelighet.

Krav og retningslinjer

Grunnleggende krav og retningslinjer for forvaltningen av landskap i Norge er forankret i følgende dokumenter:

- Den europeiske landskapskonvensjonen, hvis formål er: «å verne, forvalte og planlegge landskap og organisere europeisk samarbeid på disse områdene».
- Plan og bygningsloven; §3.1 sikre kvaliteter i landskap og vern av verdifulle landskap.
- Nasjonal forventinger til regional og kommunal planlegging 2023 -2027

Metode

Planarbeidet utløser ikke krav om konsekvensutredning (KU) etter Plan- og bygningsloven, men i løpet av planprosessen ble det klart at det var ønskelig med en landskapsanalyse. Sentrale tema nevnt spesielt for landskapsanalysen er vurdering av nær- og fjernvirkninger av tiltaket.

Landskapsanalysen i denne rapporten er basert på metodikken: «konsekvensutredninger for landskap M-1941» fra miljødirektoratet.

Landskapsanalysen vurderer de romlige og visuelle egenskapene i landskapet og hvordan det fysiske landskapet oppleves.

Analysen omfatter planområdet som blir direkte berørt (planområde), men også et større område rundt (influensområde)

Hovedfokus i denne analysen er å vise hvilken påvirkning planforslaget antas å få på omgivelsenes visuelle kvaliteter.

Det er først gjort en kartlegging av dagens landskapsverdi. Deretter er landskapsverdien vurdert i forbindelse med planforslaget. Til slutt er det da satt en konsekvensverdi ut i fra konsekvensvifta.

Overordnede landskapsstruktur

Dette er overordnede topografien med landskapselementer som vann, fjelltopper, grøntområder med større markerte vegetasjon, samt landskapets hovedform som romdannede elementer.

Utredningsområdet ligger i landskapsregion 27, *Dal og fjellbygder Trøndelag*, (Puschmann, 2005), hvor landskapets hovedform karakteriseres av

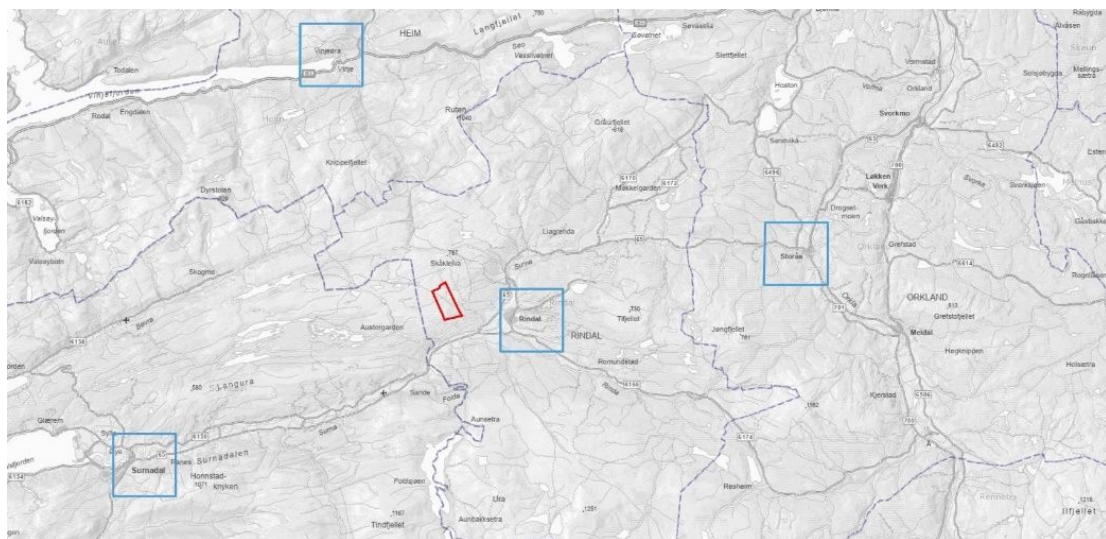
- daler, som er hovedform
- Vidder og åser rundt
- rike bergarter

Landskapstypen er relativt åpne dallandskap under skoggrensen med bebygde områder og jordbruk dominans (NIN-kart artsdatabanken)

Vegetasjonssonen er av mellomboreal type som da består av typisk barskog (NIN-kart-bioklimatisk sone)

Beskrivelse av analyseområdets

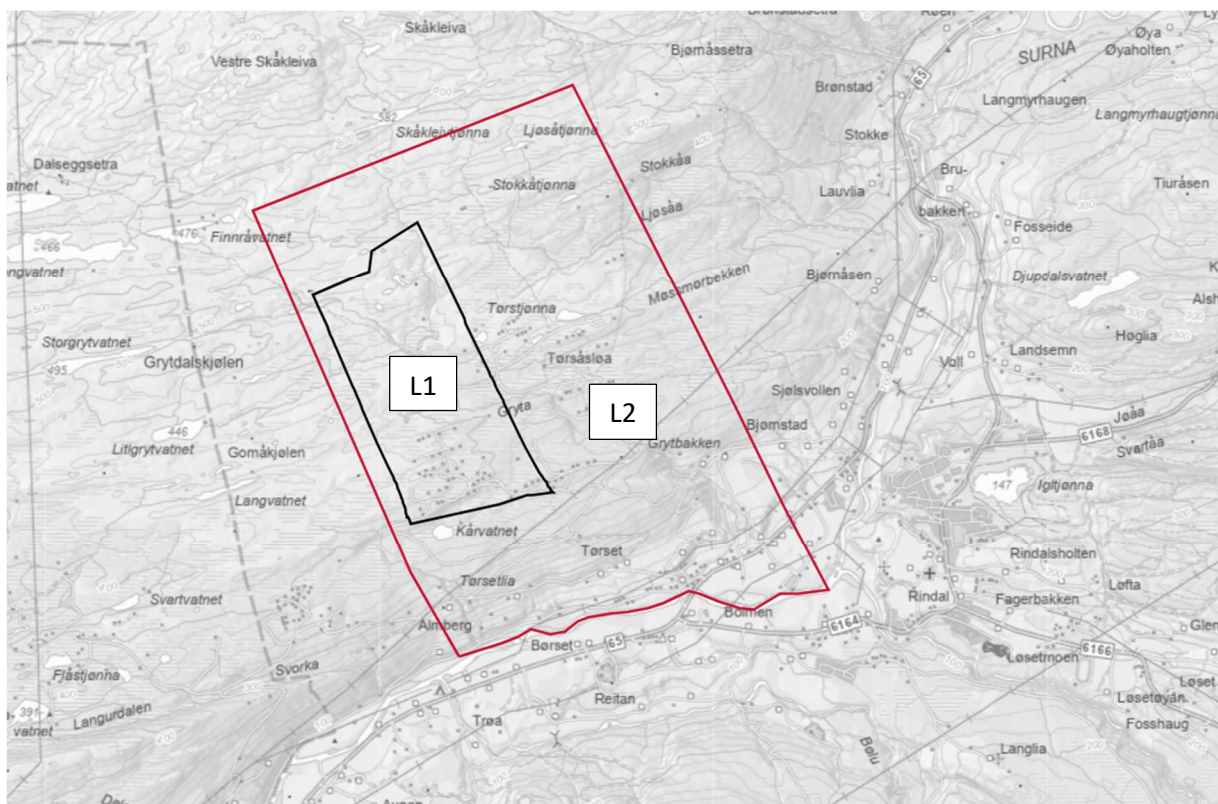
Planområdet ligger vest i Rindal kommunen, ikke så langt fra kommunegrensen til Surnadal kommune og fylkesgrensen til Møre og Romsdal kommune. Landskapstypen i område er beskrevet som Innlandsås- og fjellandskap (NIN-landskapstype)

Figur 1 Oversiktskart som viser planområdet (rødt) og tettsted (blå)

Området her har et landlig preg i en typisk fjell/dalkommune. Elva Surna har en sentral rolle i landskapet, der også bosetningen er konsentrert. Fra elva er det en markant stigning opp mot fjellet og man ser at vegetasjonen gradvis endrer seg.

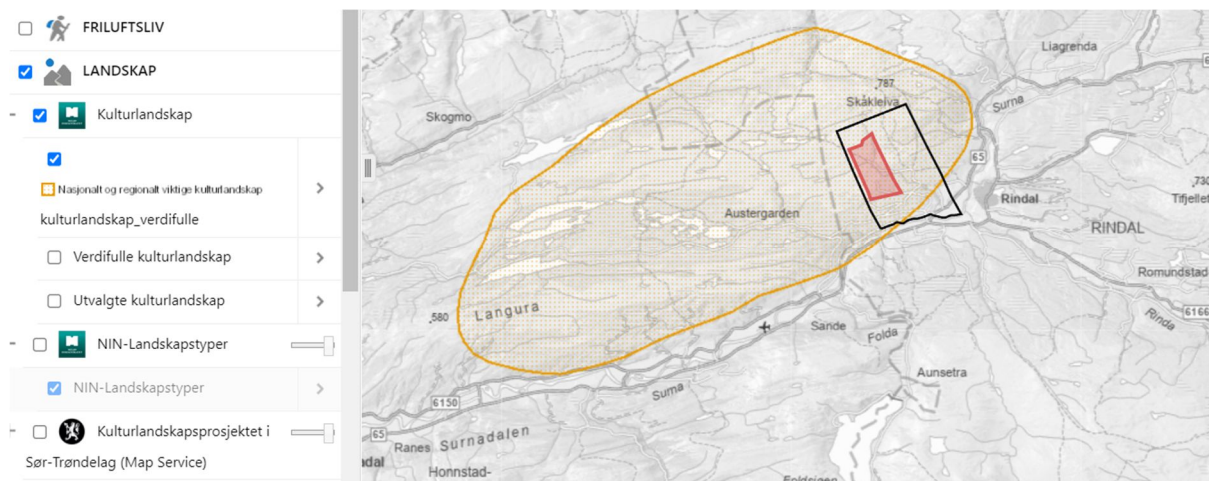
Avgrensingen av analyseområde er vurdert ut ifra nærheten til planområdet. Område strekker seg fra Surna og opp mot «høyfjellet», dette for å få med seg alle karakterene i landskapet. Videre er nærliggende bebyggelse tatt med. Men det er hovedsakelig lagt vekt på fritidsbebyggelsen.

Figur 2 Oversiktskart som viser L1 som er planområdet (svart) og L2 influensområde (rød)

Kulturlandskap

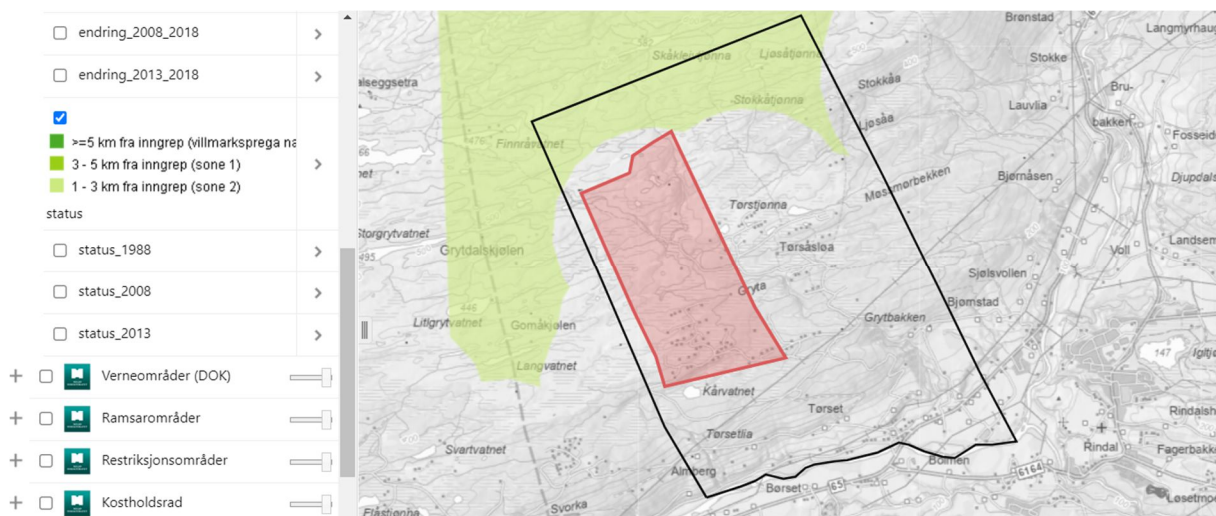
Analyseområde ligger i et område som er registrert som et nasjonalt og regionalt viktig kulturlandskap

Figur 3 viser området som verdifull kulturlandskap

Inngrepsfri natur

Analyseområde berører også et område som er karakterisert som inngrepsfri natur. Planområde(rødt) vil ikke berøre dette område

Figur 4 kart som viser inngrepsfri sone 2. 13 km fra inngrep L1= rød, L2=svart linje.

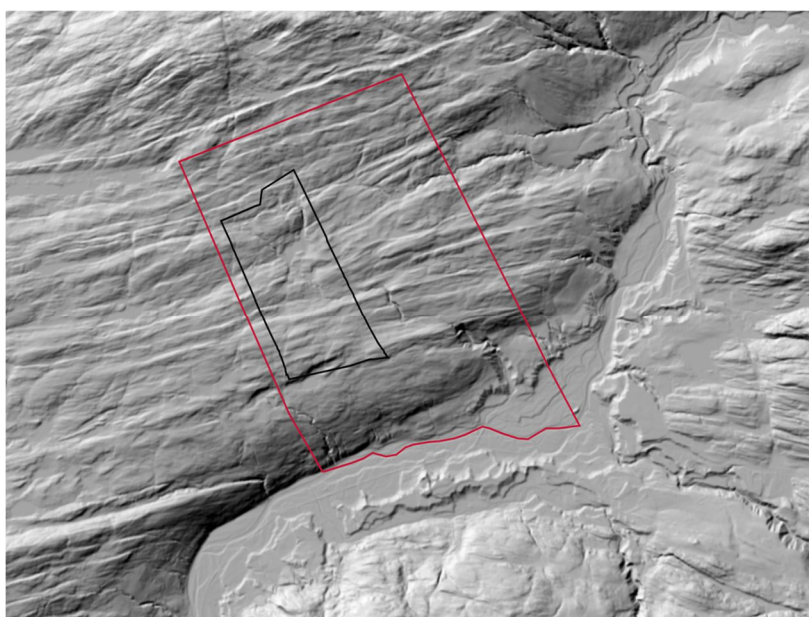
Terrengform/topografi

Fra elva Surna stiger terrenget ca 1,2 km før det flatere ut i et skrått lettкупert terreng.

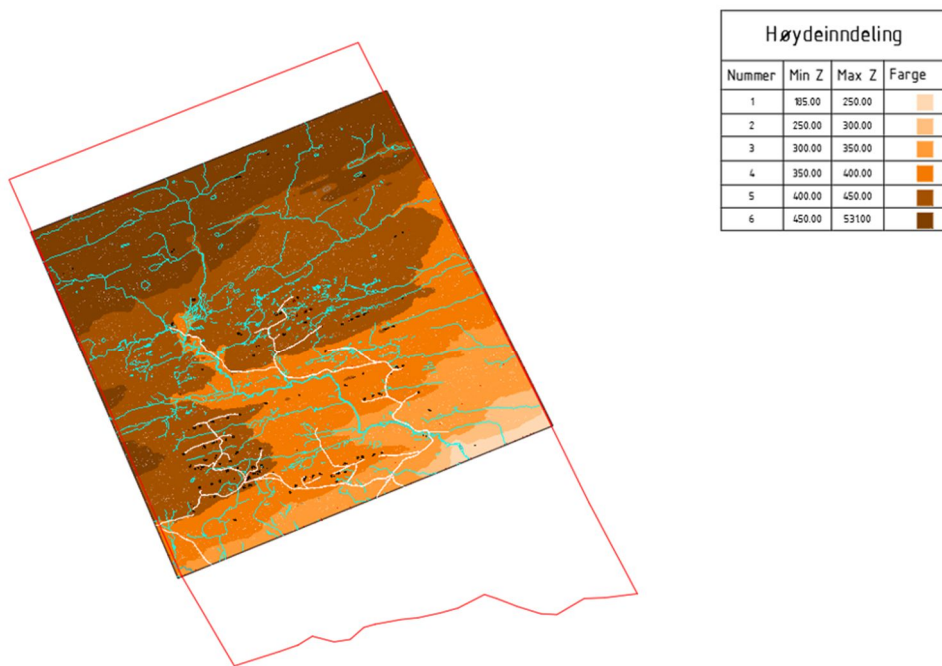
Surna ligger ca 60 meter over havet og øvre del av analyseområdet ligger ca 600m over havet . Hele analyseområde strekker seg ca 4,2 km i nord/sørlig retning.

Bekker og små vann/tjern i område lager fordypninger i terrenget. Spesielt vises de mindre vassdragene i topografien, der de skaper fordypninger i terrenget.

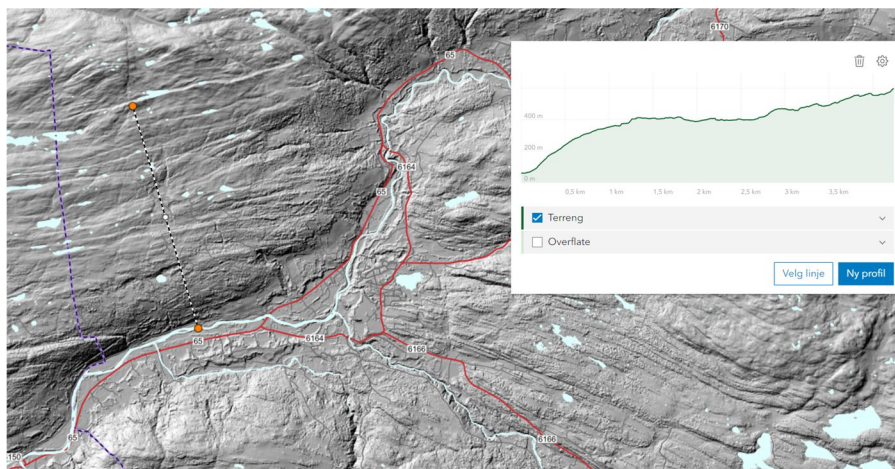
Dette blir tydelig i terrengmodellen som er vist nedenfor.

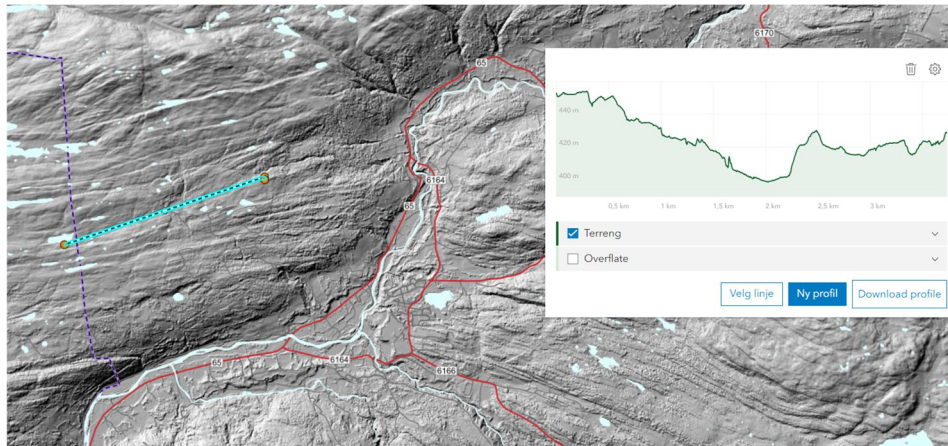
Figur 5 viser terrengformen i planområde(L1)og analyseområde (L2)

Figur 6 viser høyd inndelingen i analyse område i en fargeskala (prikkene er dagens hyttebebyggelse.)

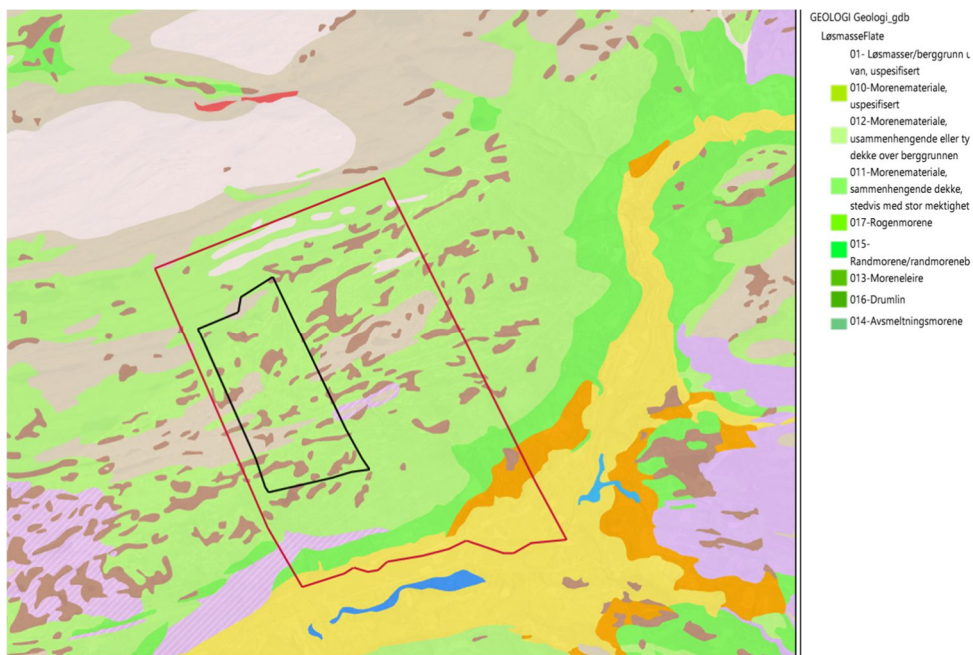
Figur 7 viser terrengsnitt i analyseområde sør-nord

Figur 7 viser terrengsnitt i analyseområde vest -øst

Geologi

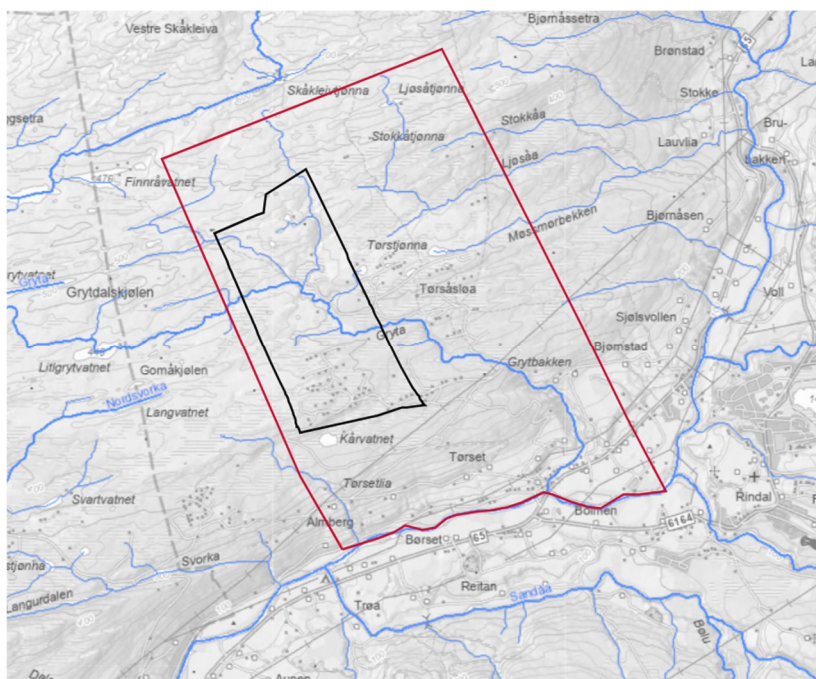
Området består stort sett av morenemateriale med et tynt lag overdekning. Det er også noe berg i dagen.

Figur 8 viser geologiske forholdene i forhold til L1 (Planområdet) og L2 (analyseområde)

Vassdrag

Igjennom område er det mindre vassdrag. Det er flere små tjern/vann i område. Det største vassdraget er elva Gryta. Den snor seg ned fra fjellpartiet og helt ned til utløpet i Surna.

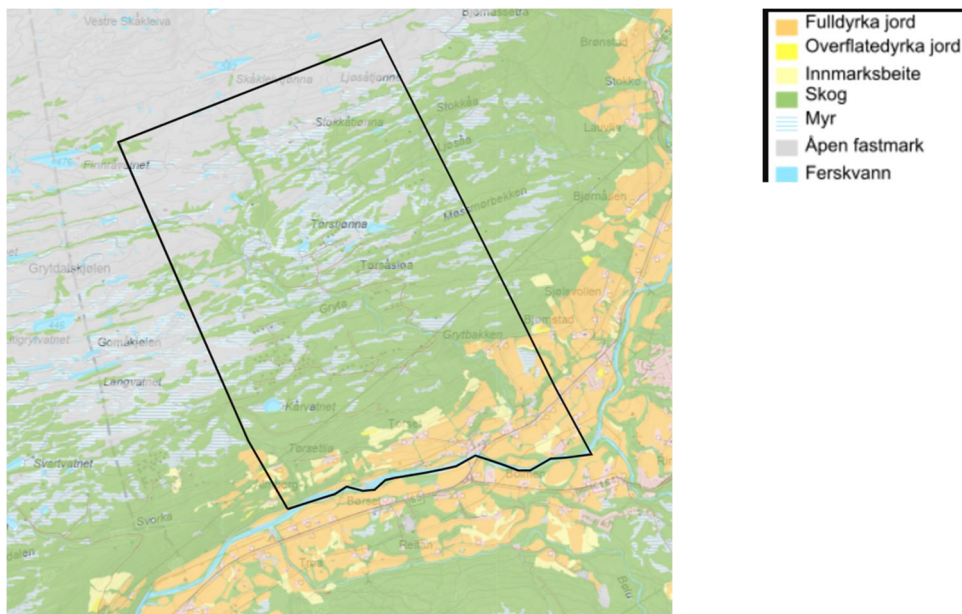

Figur 9 kartet viser planområde, analyseområde med vassdrag som tema.

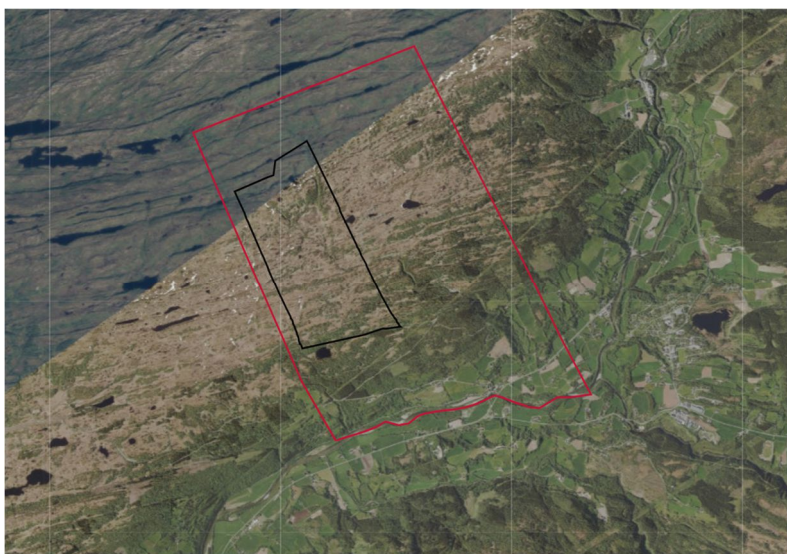
Vegetasjon

Vegetasjonen i område består av spredt skogområde i sør og lenger nord er skogen mere glissent og endrer seg til et åpent landskap med myr og berg.

Noen områder har spor av tidligere jordbruksaktiviteter i form av utmarksbeite og gammel slåttemark.

Figur 10 Viser analyseområdet og AR5 som viser hvordan vegetasjon og bruken av området fremstår i dag

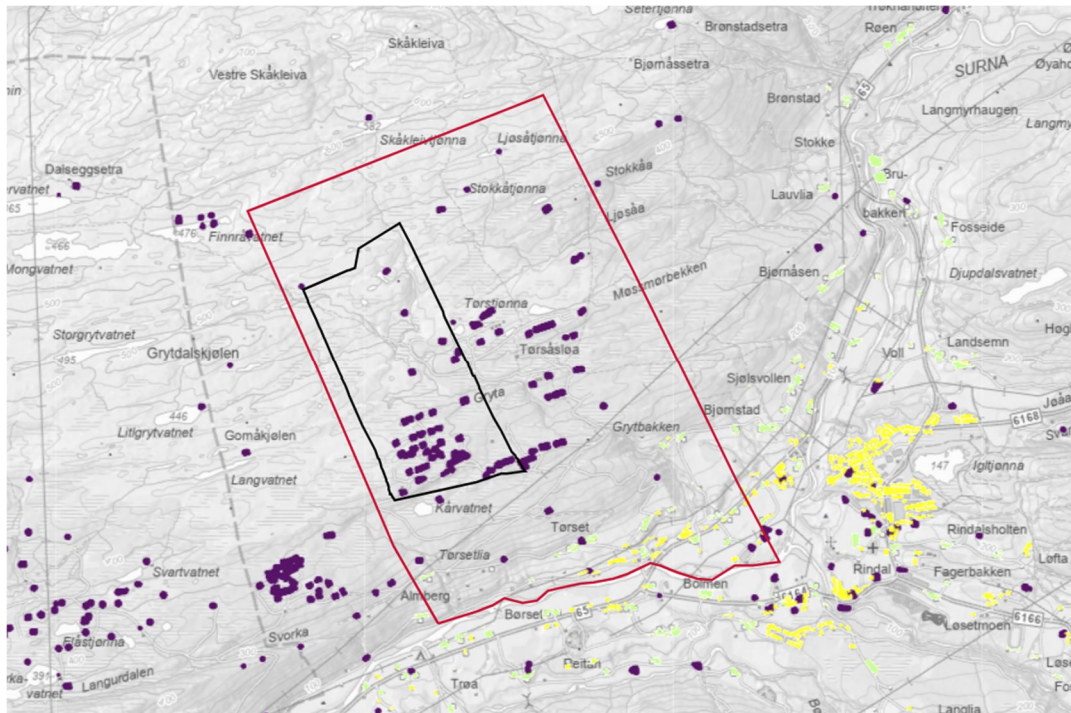

Figur 11 viser flyfoto. Her ser man tydelig hvordan vegetasjonen forandrer karakter ettersom planen kommer opp i høyden

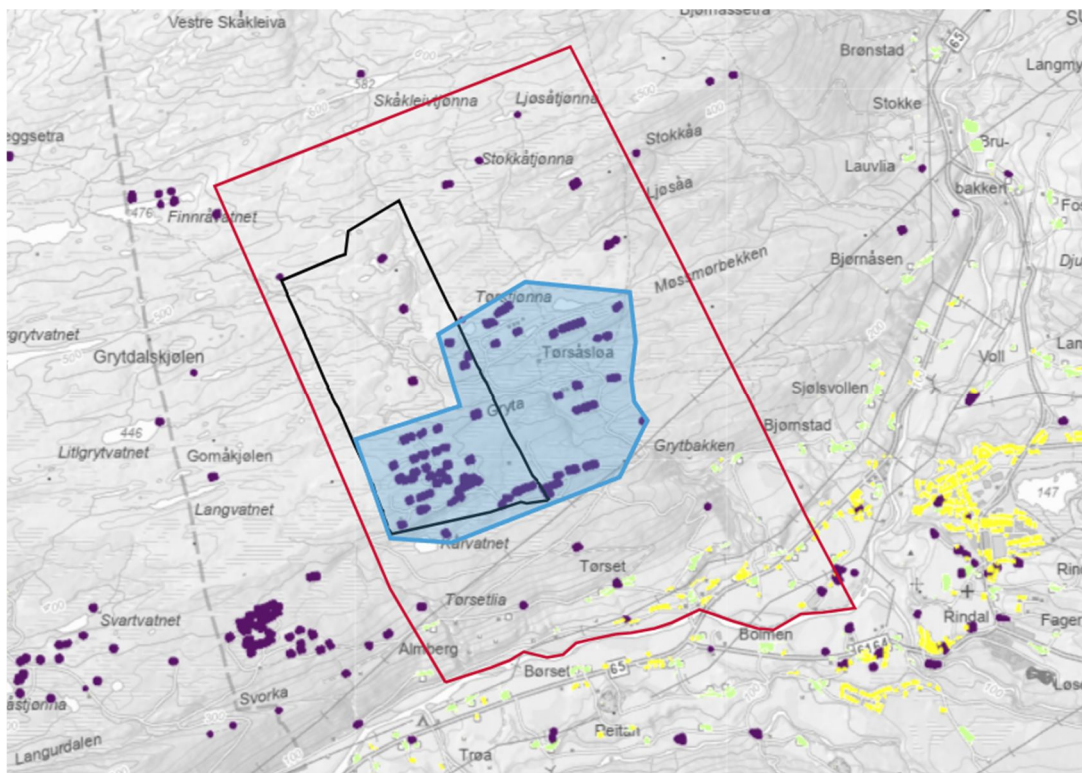
Bruk av areal/eksisterende bebyggelse

Det er utbredt hyttebebyggelse i område. Noe er konsentrert og noe er spredt.

Dette vises tydelig i figurene nedenfor. Der det er konsentrert bebyggelse er det i dag utarbeidet arealplaner.

Figur 12 viser fritidsboliger (lilla), boligbebyggelse (gul) og bebygd område til landbruk (grønn)

Figur 13 blå området viser reguleringsplaner sammen med eksisterende hytter (lilla)

Vurdering

Verdisetting

Verdikriterier	Område	Kommentar	Verdi
Inngrepsgrad	L1	Konsentrert inngrep i sør, spredte mindre tiltak i nord	Middels verdi
	L2	Område er preget av inngrep, med unntak av et område i nord.	Middels verdi
Verdifulle kulturlandskap	L1	Området er registrert nasjonalt viktig kulturlandskap	Stor verdi
	L2	Området er registrert nasjonalt viktig kulturlandskap	Stor verdi
Naturvariasjon	L1	Landskapet er har liten variasjon i forhold til øvrige landskapet	Noe verdi
	L2	Landskapet er har liten variasjon i forhold til øvrige landskapet	Noe verdi
Mangfold	L1	Landskapet er preget av bruk til friluftsliv. Det er flere naturtyper	Middels verdi
	L2	Landskapet er preget av bruk til friluftsliv. Det er flere naturtyper	Middels verdi
Særpreg	L1	Landskapet har noe særpreg, dype bekker og bratt parti, før man kommer i høyden	Noe verdi
	L2	Landskapet har noe særpreg, dype bekker og bratt parti, før man kommer i høyden	Noe verdi
Visuell karakter	L1	Landskapet fremstår med småskala inngrep som viser tydelig sammenhenger og er forutsigbar	Stor verdi
	L2	Landskapet fremstår med småskala inngrep som viser tydelig sammenhenger og er forutsigbar	Stor verdi

Samlet verdi

Planområdet og influensområdet (L1 og L2) har så å si samme verdier. En setter derfor en samlet verdi. Se verdisettingen nedenunder.

Figur 14 viser verdisetting innenfor verdikategoriene

En vurderer at analyseområdet samlet til å ha middels til stor verdi. Hele analyseområdet er klassifisert som verdifullt kulturlandskap. Dette er knyttet opp imot gammel seterdrift med høyløer og gammel slåtteområde.

I den nordlige delen av L2 ligger et område som er klassifisert til inngrepsfri natur. Man må også ta i betraktning at Inngrepene i analyseområde er gjort i en beskjeden og småskala skala, med små

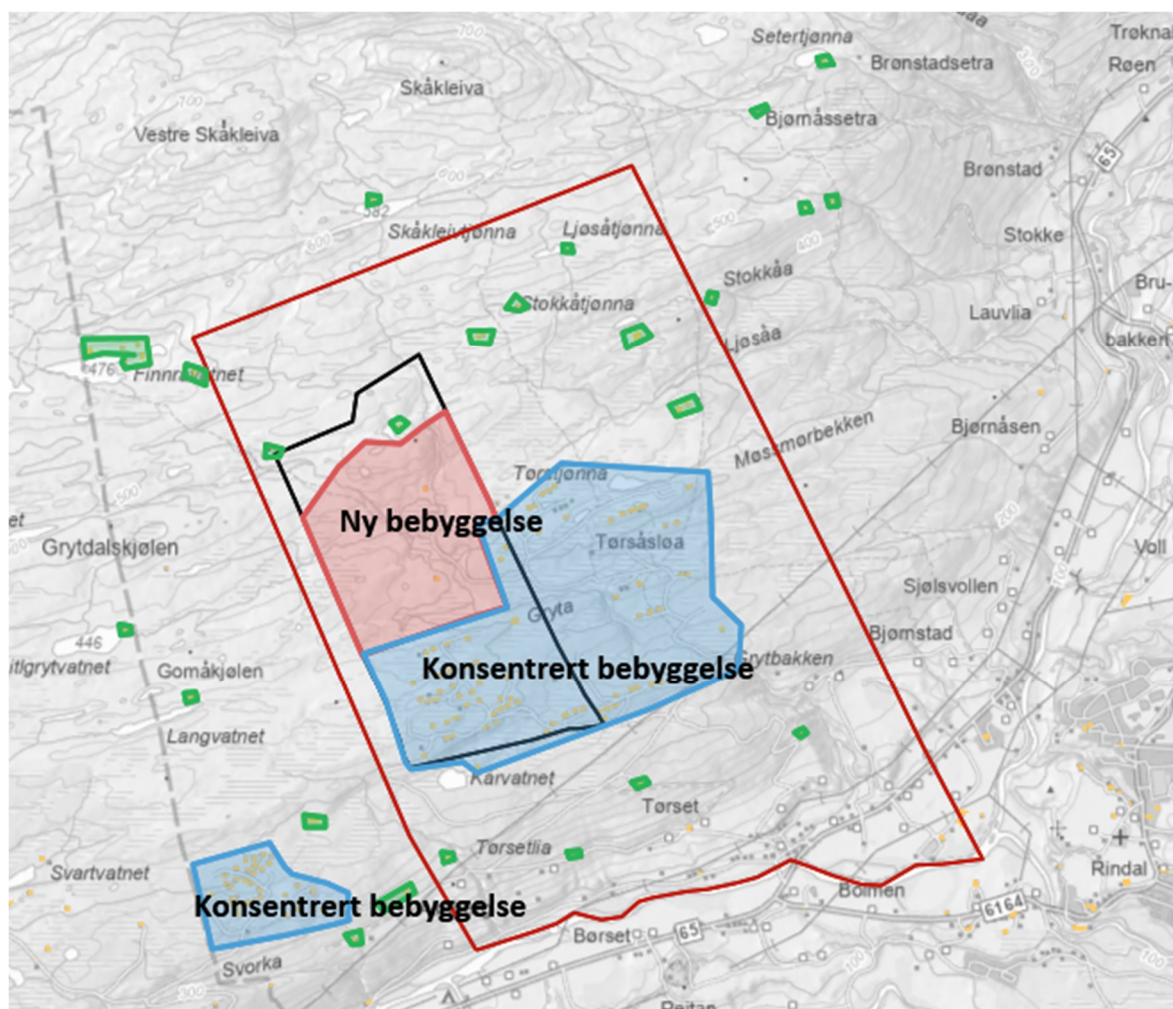
enheter og gode tilpasninger til landskapet. Videre er ikke landskapet av en slik karakter at det har utpreget særegenheter som skiller seg ut fra det øvrige.

Påvirkning

Hyttebebyggelsen i området

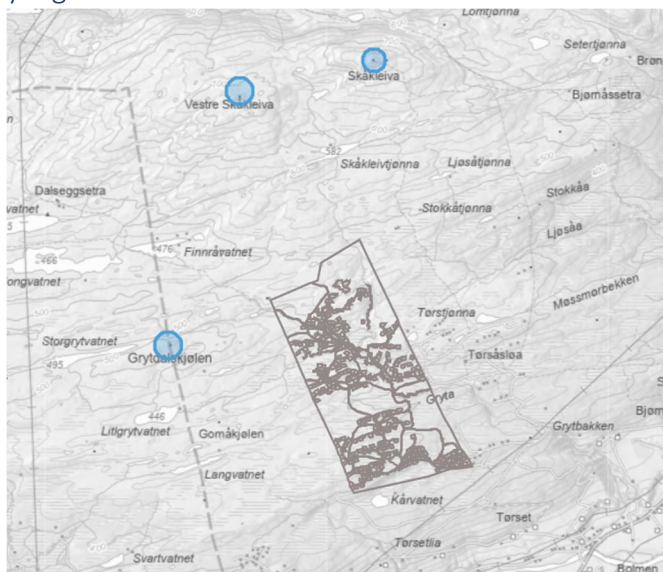
For å vise bebygd hytter i forhold til det som er planlagt er det nødvendig å se på et større areal enn analyseområde.

Kartet nedenfor viser forholdet mellom konsentrert og spredt hyttebebyggelse. En ser at konsentrert bebyggelsen ligger i tilknytning til arealplaner. De spredte hyttene er ligger stort sett i høyere liggende strøk. Videre ser man at utvidelsen ligger i grenseskille mellom spredte hytter og konsentrert hyttebebyggelse.

Figur 15 viser hyttebebyggelsen i område. Blå er konsentrert bebyggelse, Rød er planlagt ny bebyggelse og Grønn er spredt hyttebebyggelse. (Kilde SSB)

Synlighet

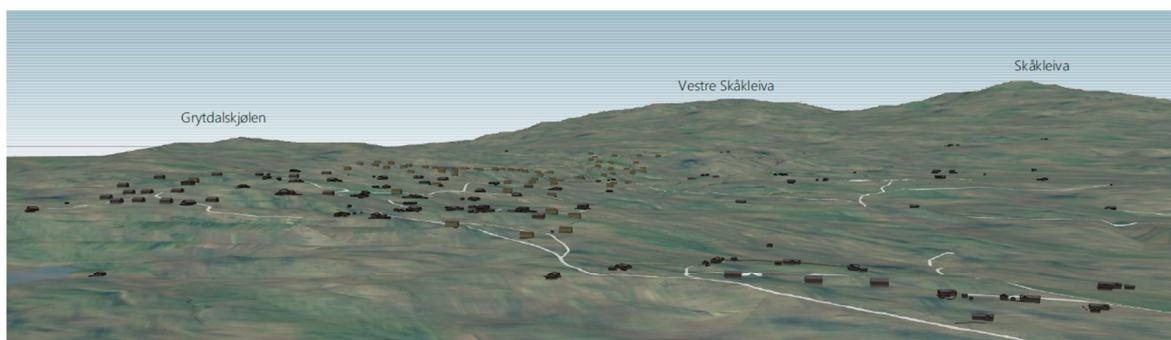
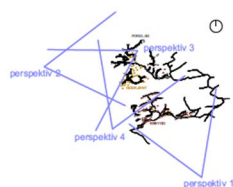
Figur 16 viser navngitte fjelltopper i forhold til planforslaget

Det er laget illustrasjoner og snitt for å se på virkningen av de planlagte tiltakene. Disse er vedlagt i vedlegg 1

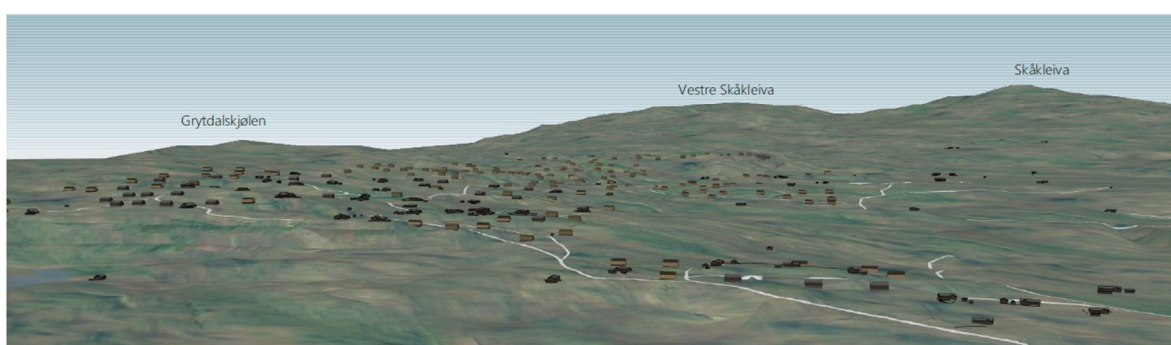
Illustrasjonene viser 2 scenario.

- Tiltak som er utbygd og planlagt i henhold til eksisterende plan.
- Samlete utbygging i forhold til eksisterende og ny reguleringsplan .

Område er stort. For å orientere seg har en valgt å bruke tre fjelltopper som referansepunkt. Se kart til venstre

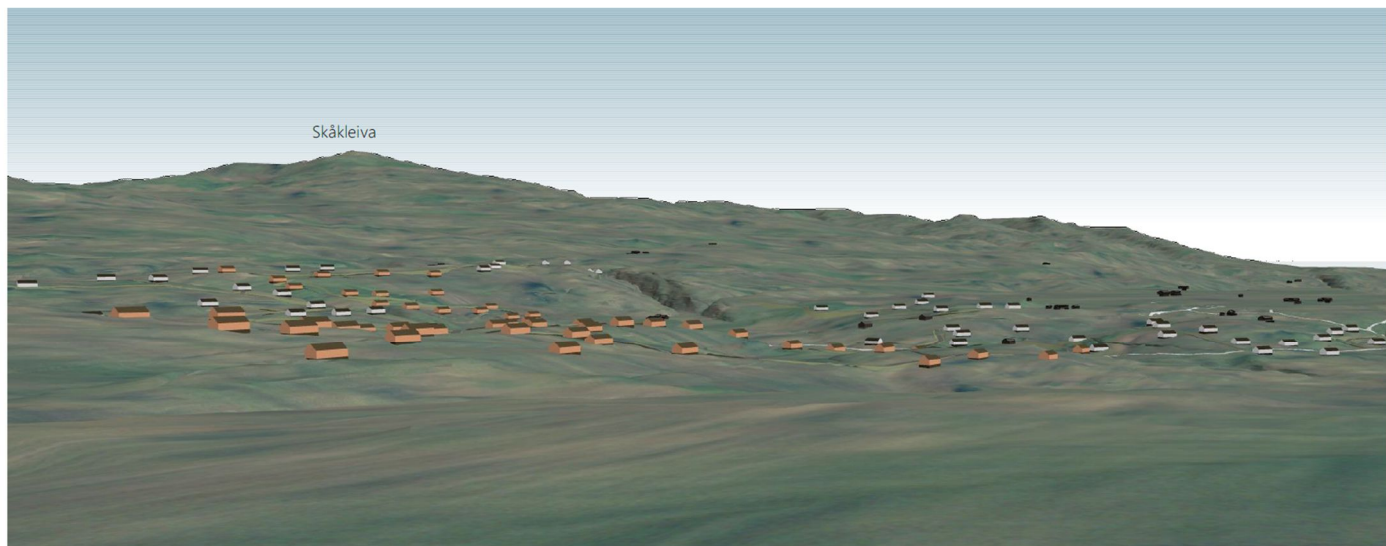
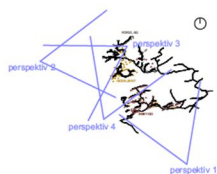

Godkjent bebyggelse: - eksisterende bebyggelse og fullt utbygd iht. gjeldende plan

Planlagt bebyggelse - forslag ny plan

Figur 17 . Retning: sør mot nord. Bildene øverst viser illustrasjon av eksisterende og godkjent bebyggelse i.h.h.t gjeldende plan. Det nederste bildet viser samme scenario, men i tillegg viser den hyttebebyggelsen ved utvidelse av Tørsetmarka reguleringsplan.

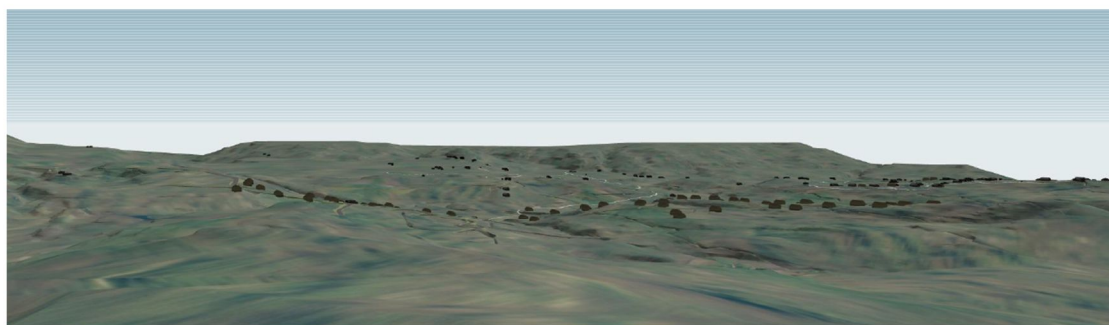
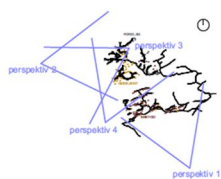

Planlagt bebyggelse - forslag ny plan

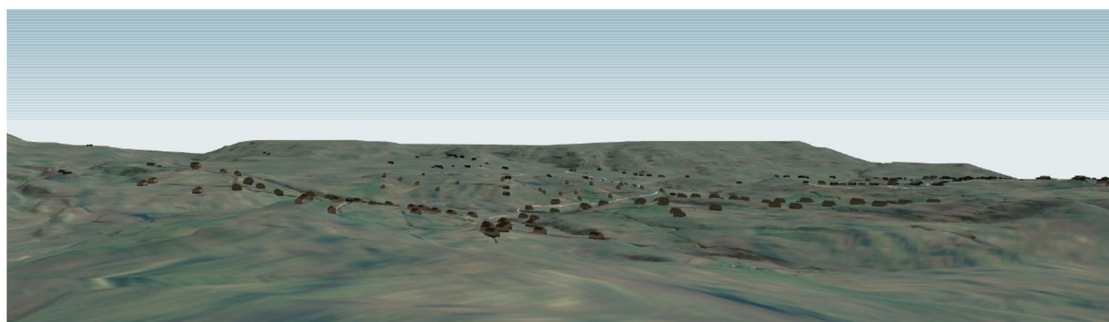
eksisterende bebyggelse
nytt - forslag fortelling
godkjent i gjeldende plan

Kun tegninger merket "arbeidsplan" kan benyttes som produksjonstegninger.
Opphavst: Tegninger kan ikke benyttes annerledes eller i en annen sammenheng enn forutsatt uten skriftlig samtykke fra On AS.
BIMmed AR/CAD 24 NOR F. Eksisterende BIMmodul: oransje - BIMmodul as a Service/20187 Tegneter/Lund&apendel

Figur 18 Retning: sør/vest mot nord. Illustrasjon visere samlet utbygging av eksisterende bebyggelse samt utvidelse av reguleringsplan Tørsetmarka. (Svart= dagens hyttebebyggelse, Grå = nye bygg godkjent i dagens plan, Oransje= nye bygg i nytt planforslag.)

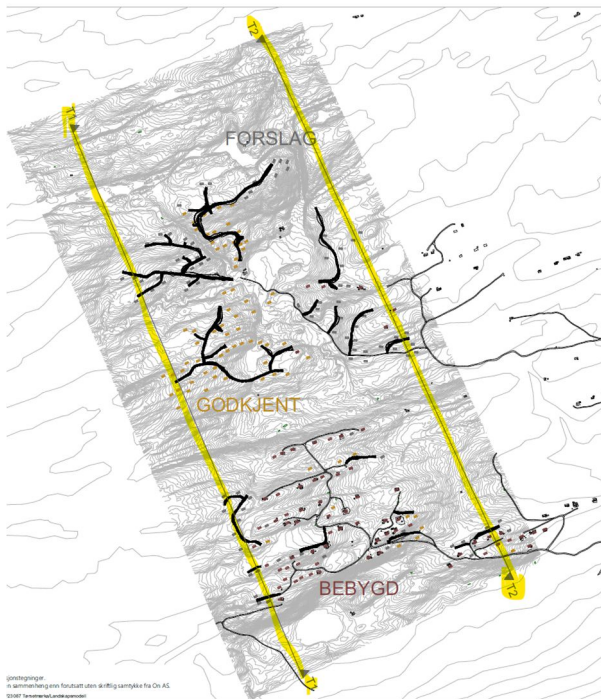

Godkjent bebyggelse: - eksisterende bebyggelse og fullt utbygd iht. gjeldende plan

Planlagt bebyggelse - forslag ny plan

Figur 19 Retning: vest mot øst. Illustrasjon øverst viser bilde av eksisterende og godkjent bebyggelse i.h.h.t gjeldende plan. Det nederste bildet viser samme scenario, men i tillegg viser den hyttebebyggelsen ved utvidelse av Tørsetmarka reguleringsplan.

Figur 20 viser et oversiktskart med snitt

Det er utarbeidet snitt i planområde.
Dette er i stor målestokk, men man ser
hovedtrekkene.

Figur 21 viser snitt T1 (nederst) og T2(øverste)

Virkning av utbygging.

På bakgrunn av overnevnte opplysninger er virkningen av planforslaget vurdert. Det er brukt de relevante påvirkningsfaktorene som er angitt i veilederen.

Påvirkningsfaktor	Kommentar	Påvirkningsgrad
Synlighet	Planen vil påvirke i forhold til synlighet. Området vil bli mere synlig, da planforslaget vil medføre mange nye bygg. Fjernvirkningen er liten, men opplevelsen av en viss tetthet vil forkomme inne i selve planområde.	Noe forringet.
Fragmentering	Planforslaget bryter ikke landslagssammenhenger	Ubetydelig endring
Skala	Det er planlagt en utbygging som videreføring av nåværende bebyggelse høyde.	Ubetydelig endring
Formgivning	Bebyggelse form skal videreføre nåværende formgivning. Området er bebygd med mindre, lave enheter som ligger godt i landskapsbilde. Det vil bli noe økt tetthet mellom enkelte bygg, noe som er positivt for effektiviserer arealbruken, men kan oppleves negativt av andre. De øvrige tiltakene er lagt fint i terrenget og viderefører også områdets intensjon om en godt terrengetilpasset utbygging. Det skal lages bestemmelser som styrer byggets volum, fargesetting, materialvalg og høyde.	Ubetydelig endring
Tilhørighet/identitet	Planen legger opp til flere nye møteplasser og bevaring av kulturlandskap. Det legges derfor opp til en større bruk av område i forhold til friluftsliv. Selv om det legges opp til mere bruk av område, kan dette også oppleves negativt. Derfor er ikke verdi forbedret valg.	Noe forringet

Samlet påvirkning

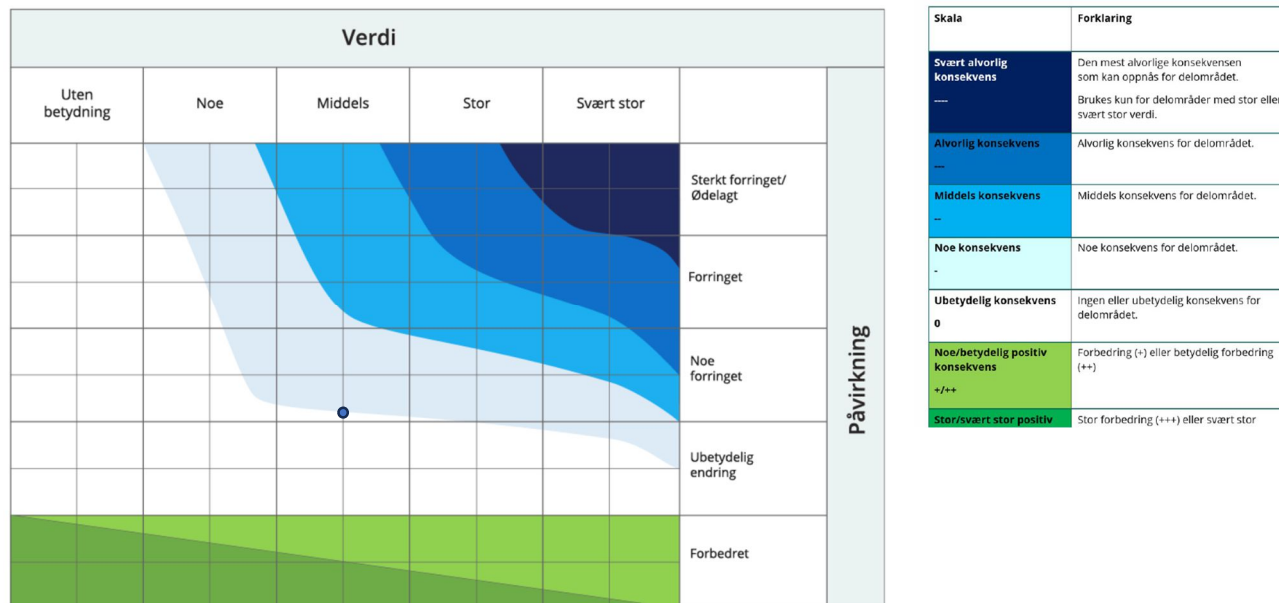
Det vurderes at plantiltaket vil skape en tetthet og en opplevelse av at område blir mere synlig. Samtidig vil man tilføre området en sterkere identitet, ved å skape flere og mer møterom. Det vil

legge til rette for å videreføre kulturmiljøet. Det er nødvendig med bestemmelser som styrer de ny tiltakenes volum, materialvalg og fargesetting.

Konsekvensgrad

Ut fra overordnet opplysninger har man da kommet frem til at dagens landskapsverdi er satt til midt middels verdi og påvirkningsfaktoren er satt til noe forringet.

Ved bruk av veilederens konsekvensvifte har man da funnet at konsekvensen av planforslaget på landskapet er noe forringet

Figur 22 viser konsekvensvifte med tegnforklaring og punkt

Tiltak

Det må settes inn tiltak som volumene og høydebegrensinger. Videre må fargevalget styrers.

Det må kun tillates små enheter. Det er videre ønskelig at tilhørigheten/identiteten bør opprettholdes/forsterkes. Dette kan gjøres ved at sosiale samlingspunkter som gapahuk ol. I større grad blir lagt til rette for allmenheten mulighet til å bruke området. Videre bør bestemmelsene stimulere til bruk og ivaretagelse av kulturlandskap. Dette kan være skjøtsel av utmarka og bevaring av gamle høyløper.

Referanseliste

Miljødirektoratet, 2021. *Konsekvensutredninger for klima og miljø*, Veileder M-1941, lastet ned 31.05.2022

Puschmann, Oskar. 2005. *Nasjonalt referansesystem for landskap. Beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner*. NIOS-rapport 10/2005. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging, Ås.

Rindal kommune, 2018. *Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2028*

Rindal kommune, 2013. *Kommuneplanens arealdel 2011-2022*

Artskart (Artsdatabanken), <http://artskart.artsdatabanken.no>

Kommunekart.com , <https://kommunekart.com/>

Naturbase (Miljødirektoratet), <http://kart.naturbase.no>

Miljøstatus (Miljødirektoratet), <http://www.miljostatus.no>

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), <https://temakart.nve.no>

Norge i bilder, <http://norgeibilder.no>

Norges geologiske undersøkelser (NGU), <http://geo.ngu.no/kart/arealis>

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), <https://kilden.nibio.no>

Hoydedata.no , <https://hoydedata.no/LaserInnsyn2/>

Vann-Nett Portal, <https://www.vann-nett.no>

Økologisk grunnkart (Artsdatabanken), <http://okologiskegrunnkart.artsdatabanken.no>

Gislink.no med tilhørende karttyper, <https://kart.gislink.no/kart/?viewer=kart>